

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu
privire la acordarea facilităților fiscale și vamale la importul și/sau
livrările de mărfuri și/sau servicii destinate implementării Proiectului „Reabilitarea și
modernizarea școlilor din Moldova”

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de act normativ a fost elaborat de care Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
2.1. Temeiul legal sau, după caz sursa proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului a fost elaborat în temeiul art.4 din Legea nr.143/2026 pentru ratificarea Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții pentru realizarea proiectului „Reabilitarea și modernizarea școlilor din Moldova”.
Proiectul Hotărârii Guvernului respectiv stabilește mecanismul și condițiile de aplicare a facilităților fiscale și vamale la importul și/sau livrările de mărfuri și/sau servicii destinate implementării proiectului „Reabilitarea și modernizarea școlilor din Moldova”.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În vederea asigurării unui regim fiscal și vamal unitar pentru toate componentele Proiectului și pentru a evita suportarea din bugetul de stat a cheltuielilor aferente TVA, taxelor vamale și taxei pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului, a fost adoptată Legea nr.143/2026 pentru ratificarea Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții pentru realizarea proiectului „Reabilitarea și modernizarea școlilor din Moldova”.
În acest context, este necesară elaborarea cadrului normativ secundar pentru aplicarea prevederilor Legii nr.143/2026 și asigurarea acordării facilităților fiscale și vamale prevăzute pentru mărfurile și serviciile destinate implementării Proiectului. Necesitatea intervenției normative rezultă din faptul că, în lipsa reglementării procedurii și a mecanismului de aplicare a facilităților prevăzute de lege, implementarea corespunzătoare și neîntreruptă a activităților aferente Proiectului poate fi afectată, inclusiv prin apariția unor costuri fiscale suplimentare și riscul întârzierii procedurilor de achiziție.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul de hotărâre are drept scop asigurarea cadrului normativ secundar necesar pentru aplicarea prevederilor Legii nr.143/2026 pentru ratificarea Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții pentru realizarea proiectului „Reabilitarea și modernizarea școlilor din Moldova”.
Prin proiectul de hotărâre se propune stabilirea mecanismului necesar pentru acordarea și aplicarea facilităților fiscale și vamale aferente mărfurilor și/sau serviciilor destinate implementării Proiectului, în conformitate cu prevederile Legii nr.143/2026.
Implementarea soluției propuse va permite asigurarea unui regim fiscal și vamal unitar pentru activitățile și componentele Proiectului, evitarea suportării din bugetul de stat a costurilor aferente impozitelor și taxelor pentru care sunt instituite facilități, precum și reducerea riscului de apariție a unor costuri suplimentare sau a unor întârzieri în procesul de achiziție și implementare a activităților finanțate în cadrul Proiectului.
Prin urmare, obiectivul principal al acestui proiect de act normativ constă în instituirea cadrului normativ secundar necesar pentru punerea în aplicare a facilităților fiscale și vamale prevăzute de Legea nr.143/2026, în contextul finanțării suplimentare și extinderii activităților Proiectului „Reabilitarea și modernizarea școlilor din Moldova”.
În acest sens, principalele prevederi ale proiectului constau în stabilirea mecanismului și condițiilor clare de aplicare a facilităților fiscale și vamale la importul sau livrarea mărfurilor sau serviciilor destinate implementării proiectului dat.

Un element important al proiectului îl constituie stabilirea documentelor justificative necesare pentru aplicarea facilităților.

Astfel, pentru mărfurile importate, Serviciul Vamal va acorda facilitățile în baza unei scrisori emise de Unitatea de implementare, în care vor fi indicate acordul, proiectul, beneficiarul, agentul economic care efectuează importul, precum și valoarea în vamă și cantitatea mărfurilor. La acestea se vor anexa factura fiscală și copia contractului de achiziție. În cazul serviciilor importate, inclusiv se va specifica tipul serviciilor și valoarea acestora.

În ceea ce privește livrările efectuate pe teritoriul Republicii Moldova, furnizorii și prestatorii vor putea aplica scutirea de TVA cu drept de deducere și scutirea de taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului, în baza scrisorii emise de Unitatea de implementare. Scrisoarea la fel trebuie să confirme faptul că mărfurile sau serviciile sunt destinate implementării Proiectului și să conțină informații privind acordul, proiectul, beneficiarul, precum și denumirea și cantitatea mărfurilor sau denumirea serviciilor.

Un alt aspect important se referă la dreptul furnizorilor și prestatorilor care efectuează livrări scutite de TVA cu drept de deducere de a solicita restituirea TVA. Restituirea se va efectua în conformitate cu prevederile Codului fiscal și ale Regulamentului privind restituirea TVA.

Totodată, proiectul instituie și un mecanism pentru recuperarea TVA achitate anterior intrării în vigoare a hotărârii. Astfel, sumele TVA achitate de donatori, implementatori sau beneficiarii Proiectului pentru procurările efectuate pe teritoriul Republicii Moldova, destinate realizării Proiectului, vor putea fi restituite în baza facturilor fiscale și a documentelor care confirmă achitarea TVA, prezentate Serviciului Fiscal de Stat împreună cu cererea de restituire.

Prin urmare, proiectul Regulamentului urmărește să asigure un cadru procedural clar pentru aplicarea facilităților fiscale și vamale aferente Proiectului „Reabilitarea și modernizarea școlilor din Moldova”, stabilind atât tipurile de facilități acordate, cât și documentele necesare pentru confirmarea dreptului la acestea.

Având în vedere necesitatea asigurării continuității procedurilor de achiziție, asigurarea activităților de modernizare a instituțiilor de învățământ, precum și utilizarea eficientă a mijloacelor financiare externe, se impune elaborarea prezentului proiect de hotărâre și intrarea în vigoare actului normativ respectiv la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

A fost examinată opțiunea menținerii situației actuale (neintervenția legislativă / lipsa cadrului normativ secundar) - continuarea implementării activităților și procedurilor de achiziție în baza cadrului legal general, fără aprobarea unor proceduri specifice de aplicare a facilităților fiscale și vamale stabilite prin Legea nr.143/2026.

Astfel, opțiunea dată a fost respinsă, deoarece absența unor norme clare de procedură și a mecanismului de aplicare a facilităților generează riscuri majore de blocaj operațional, interpretări neunitare la aplicarea regimului fiscal și vamal, apariția unor costuri suplimentare neprevăzute din bugetul de stat și riscul întârzierii procedurilor de achiziție publică.

Prin urmare, singura opțiune viabilă și eficientă identificată este elaborarea și adoptarea proiectului de hotărâre de Guvern care să reglementeze în mod explicit, detaliat și unitar mecanismul de acordare a facilităților fiscale și vamale, asigurând astfel utilizarea optimă a resurselor financiare externe și realizarea la termen a obiectivelor Proiectului „Reabilitarea și modernizarea școlilor din Moldova”.

4. Analiza impactului reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea Proiectului „Reabilitarea și modernizarea școlilor din Moldova” are un impact direct și pozitiv asupra sectorului public. Implementarea proiectului de hotărâre va contribui la asigurarea unui cadru normativ clar și unitar pentru aplicarea facilităților fiscale și vamale prevăzute de Legea nr.143/2026 în procesul de implementare a Proiectului „Reabilitarea și modernizarea școlilor din Moldova”.

Aplicarea corespunzătoare a facilităților va permite autorităților publice responsabile de administrarea fiscală și vamală să asigure un mecanism uniform de aplicare a prevederilor legale, reducând riscul apariției unor interpretări neuniforme și al unor dificultăți în procesul de acordare a facilităților.

Totodată, soluția propusă va contribui la evitarea suportării din bugetul public a cheltuielilor aferente TVA, taxelor vamale și taxei pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului, în

măsura în care acestea fac obiectul facilităților prevăzute de Legea nr.143/2026. Astfel, resursele financiare ale Proiectului vor putea fi utilizate în conformitate cu destinațiile și obiectivele stabilite în cadrul acestuia.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea prezentului proiect de act normativ nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat. Totodată, impactul bugetar estimativ din acordarea scutirii de TVA asumat prin aprobarea Legii este de aproximativ 16,5 milioane euro. Acordarea facilităților fiscale și vamale respective va oferi un sprijin suplimentar, ceea ce va reduce din costurile de realizare a proiectului investițional de importanță națională.
4.3 Impactul asupra sectorului privat
Implementarea Proiectului „Reabilitarea și modernizarea școlilor din Moldova” generează beneficii economice majore prin optimizarea utilizării fondurilor din împrumut, acordarea facilităților fiscale și vamale asigurând direcționarea integrală a resurselor financiare către modernizarea infrastructurii școlare, îmbunătățirea mediilor de învățare digitale și incluzive, precum și sporirea eficienței energetice în școlile din țară. Totodată, proiectul generează un efect multiplicator în economia națională prin integrarea companiilor din sectorul privat în procedurile de achiziție publică, stimulând cererea pe piața internă și crearea de locuri de muncă. Beneficiarii direcți ai facilităților fiscale și vamale instituite prin prezentul Regulament vor fi entitățile implicate în implementarea Proiectului „Reabilitarea și modernizarea școlilor din Moldova” care efectuează importuri și/sau procură mărfuri și servicii destinate realizării acestuia, în măsura în care operațiunile respective întrunesc condițiile prevăzute de cadrul normativ aplicabil. Beneficiarii indirecti ai măsurilor propuse pot include operatorii economici care furnizează mărfuri și prestează servicii destinate implementării Proiectului, prin participarea la activitățile economice aferente realizării acestuia prin îmbunătățirea infrastructurii școlare, îmbunătățirea mediilor de învățare digitale și incluzive, precum și sporirea eficienței energetice în școlile din țară.
4.4. Impactul social
Implementarea proiectului de hotărâre va avea un impact social pozitiv, prin facilitarea continuării și realizării neîntrerupte a activităților prevăzute în cadrul Proiectului „Reabilitarea și modernizarea școlilor din Moldova”. Acordarea și aplicarea facilităților fiscale și vamale aferente mărfurilor și serviciilor destinate implementării Proiectului va contribui la utilizarea eficientă a resurselor financiare disponibile și la evitarea unor costuri suplimentare care ar putea afecta realizarea activităților planificate. Totodată, implementarea Proiectului va contribui la accesul echitabil la educație de calitate, în special în zonele dezavantajate și rurale.
4.4.1.Impact asupra datelor cu caracter personal
Prezentul proiect de lege nu stabilește prevederi care ar putea avea impact asupra datelor cu caracter personal.
4.4.2.Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul nu implică măsuri restrictive, sociale sau discriminatorii, și nu generează efecte negative asupra ocupării forței de muncă sau asupra altor categorii de populație.
4.5. Impactul asupra mediului
Realizarea prezentului proiect de act normativ va contribui pe viitor la sporirea eficienței energetice. Totodată, e de menționat că acordarea scutirii de la achitarea taxei pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului este net inferior beneficiilor modernizării și transformării facilităților de învățământ general din întreaga țară.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu au fost identificate.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Prezentul proiect de hotărâre nu transpune legislația Uniunii Europene.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prezentul proiect de hotărâre nu contravine legislației Uniunii Europene și nu reprezintă un act de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului hotărârii Guvernului a fost plasat pe pagina oficială a Ministerului Finanțelor <https://mf.gov.md/ro>, la compartimentul „Transparența decizională/Procesul decizional” și poate fi accesat la următorul link: <https://www.mf.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-ini%C8%9Bierea-elabor%C4%83rii-proiectului-843> și pe particip.gov.md pe linkul: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-guvernului-pentru-aprobarea-regulamentului-cu-privire-la-acordarea-facilitatilor/18419>

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție și expertizei juridice în conformitate cu art.36 și art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

În scopul implementării prevederilor în cauză, nu urmează a fi modificate, abrogate sau adoptate alte acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Nu au fost identificate.

Ministra Finanțelor

Digitally signed by Belous Victoria
Date: 2026.10.21 13:56:37 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Victoria BELOUS